

Avgränsning/Bakgrund

Provtagning för kikhosta rekommenderas främst vid misstanke om pertussisfall nära små barn (<1år), hos gravida kvinnor samt vid oklara pneumonier inom slutenvården.

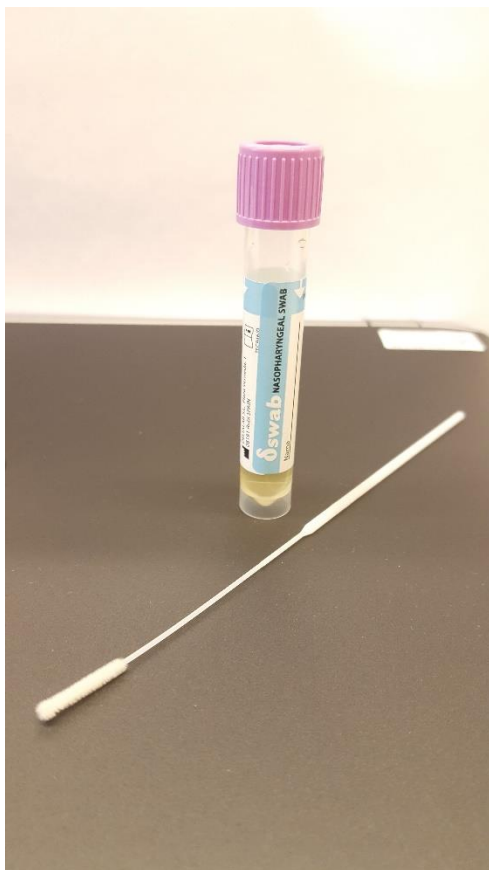
Kikhosta orsakas av bakterien *Bordetella pertussis* men även andra arter som *B. parapertussis* kan ge liknande symptom. Sjukdomsförloppet ger i typiska fall först 1-2 veckors förkylningssymptom och därefter hostattacker med kikningar.

Smittsamheten är högst de första veckorna. Både lindriga fall utan kikningar och svåra pneumonier förekommer. Sjukdomen kan förekomma hos både barn och vuxna.

Provtagning

Nasofarynxprov rekommenderas i första hand. För in en deltaSwab-pinne (lila kork) längs näsbotten till bakre nasofarynxväggen och låt sitta kvar ca 10s och rotera om möjligt pinnen. Bomullspinne kan INTE användas.

Provet kan förvaras upp till 3 dygn och helst i kylskåp.
Provtagningskit:

Flocked swab i deltaswabmedium.

Beställs från Centralförrådet.
Artikelnr: 103235

Svar och bedömning

Analys sker vardagar, mån-fre. Besvaras *Bordetella pertussis* (DNA) PÅVISAT/Ej påvisat samt *Bordetella parapertussis* (DNA) PÅVISAT/Ej påvisat. Endast fynd av *B. pertussis* är anmälningsskyldigt enligt Smittskyddslagen.

Faktorer som påverkar svarets kvalitet

Analysen kan vara positiv upp till 3 veckor efter insjuknandet. Felaktig provtagning inklusive icke-rekommenderat provtagningsmaterial kan sänka känsligheten i analysen och accepteras därför som regel inte för analys. I enstaka fall kan *B. holmesii* eller *B. bronchiseptica* vara svåra att skilja från svagt positiva prov för *B. pertussis* och i oklara fall med atypisk klinisk bild bör laboratoriet kontaktas för konfirmerande analys.